

що стало підставою для застосування аналізу за Паретто в економіці. Управління запасами, як правило, пов'язане з контролем фактичної наявності виробничих запасів на складах. Це вимагає великих витрат фінансових, трудових та інформаційних ресурсів, особливо для багато номенклатурних запасів. Однак переважно із загальної кількості назв найбільша вартість запасу припадає на порівняно невелику їх частку. Для проведення «АВС»- аналізу необхідно встановити вартість кожного товару за закупівельними цінами, розташувати товари за зменшенням ціни, знайти суму даних про кількість і витрати на придбання, розбити товари на групи, залежно від питомої ваги в загальних витратах на придбання [3].

Отже, ми проаналізували основні прийоми і процедури, що використовує управлінський облік для управління запасами, та виявили, як ними можна скористатись під час розроблення логістичної концепції управління запасами на підприємстві

Список використаних джерел:

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навч. посібник/П.Й. Атамас. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 440 с.
2. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений: Учебник/К. Друри. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 655 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навч. посібник/Ю.В. Пономарьова. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Будник Л.А.

*Ольга Бегур,
студентка групи РКзм-51*

ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЕКОНОМІЧНІ КАТЕГОРІЇ

У сучасній економічній теорії категорія «інвестиції» (від лат. слова «invest» – вкладати) трактується як процес вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення.

Економічна категорія «інвестиції» та похідні від неї категорії «інвестування», «інвестиційна діяльність» в Україні почали використо-

увати в економічній теорії, практичній діяльності суб'єктів господарювання із розвитком і становленням ринкових відносин.

Терміни «інвестиції» і «капіталовкладення» не є тотожними. По-перше, інвестиції можуть здійснюватись не тільки у вигляді довгострокових вкладень в основний фізичний капітал, й у фінансову та інтелектуальну сфери. Капіталовкладення можна розглядати як одну із форм інвестицій. По-друге, інвестиції на противагу капіталовкладенням, здійснюються лише у високоефективні проекти, результатом яких є дохід (прибуток).

Заміна терміну «капіталовкладення» на «інвестиції» поглиблює сутність цього соціально-економічного поняття, є більш змістовним та відповідає умовам ринкової економіки. «Категорія «інвестування», – зауважує М. Денисенко, – збагачує капіталовкладення сукупністю економічних відносин, які виникають у ринкових умовах на всіх стадіях процесу відтворення основного капіталу між суб'єктами ринку (органами державного управління, підприємствами, фінансовими інституціями та населенням) і характеризують потоки інвестиційних ресурсів впродовж повного циклу їх кругообороту» [4, с. 28].

У. Шарп зазначає: «У найширшому розумінні термін «інвестувати» означає розлучитися з грошми сьогодні з тим, щоб отримати їх більшу суму в майбутньому» [1]. «Інвестиція – це спосіб розміщення капіталу, який має забезпечити збереження або зростання суми капіталу», – визначають американські економісти Л. Гітман і М. Джонк у монографії «Основи інвестування» [3].

В. Я. Шевчук та П. С. Рогожин зазначають, що інвестиції мають фінансове та економічне визначення. За фінансовим визначенням, інвестиції – це всі види активів (коштів), що вкладаються в господарську діяльність із метою отримання доходу. За економічним визначенням, інвестиції – це видатки на створення, розширення, реконструкцію та технічне переозброєння основного капіталу, а також не пов'язані з цим зміни оборотного капіталу, оскільки зміни в товарно-матеріальних засадах здебільшого залежать від руху видатків на основний капітал [1]. У цьому визначенні не враховано, що інвестиції можуть направлятися на закупівлю прибуткових цінних паперів, акцій інших підприємств чи придбання великої партії матеріалів у зв'язку з інфляційними очікуваннями тощо. А ці операції не пов'язані з основним капіталом.

Н. О. Татаренко та А. М. Поручника характеризують інвестиції як майнові та інтелектуальні цінності, що вкладають в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності для отримання прибутку або дося-

гнення певних соціальних ефектів. У першому випадку інвестиції розглядають як засіб збільшення капіталу, у другому – як засіб надання соціальних послуг, які сприятимуть соціально-економічному розвитку суспільства [6].

П.Х. Ліндерт розглядає інвестиції як фінансовий потік чи кредит, що відображає їх розуміння в найбільш широкому, узагальненому вигляді, коли, по суті, відбувається ототожнення інвестицій з грошовим оборотом.

І.О. Бланк мету інвестицій вбачає в тому, що вони «є або зростання капіталу, або отримання поточної прибутковості, або досягнення соціально значущих результатів» [1]. Аналогічної точки зору притримуються М. Бурда і Ч. Віплош, трактуючи інвестиції як «вкладення капіталу у придбання нового виробничого устаткування» [2], інші автори (П.А. Самуельсон і В.Д. Нордхаус) підкреслюють: «Інвестиції – це відмова від сьогоднішнього споживання з метою збільшення випуску у майбутньому».

Загальним у наведених визначеннях є те, що під інвестиціями в економіці розуміють матеріальні блага, що належать суб'єкту, які використовують у виробничому чи фінансовому бізнесі з метою збільшення (наращення) кількості матеріальних благ, майна [3].

І.М.Крупка до складу інвестицій включає витрати на наукові дослідження й підготовку кадрів, що є інвестиціями в «людський капітал». Виходячи із цього інвестиції розглядаються як набір майнових, фінансових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької або іншої діяльності, у підготовку людських ресурсів задля отримання прибутку, досягнення соціального чи іншого ефекту та підвищення ефективності функціонування національної економіки [5].

У зарубіжній економічній літературі у різних школах і напрямках економічної думки визначення поняття «інвестиції» має загальну істотну рису – зв'язок інвестицій з одержанням доходу.

Отже, у широкому розумінні інвестиції – це вкладення капіталу з метою наступного його збільшення. Цей приріст капіталу повинен бути достатнім, щоб компенсувати інвестору відмову від альтернативного використання фінансових ресурсів і винагородити його за ризик та відшкодувати втрати від інфляції в майбутньому. У Законі України «Про інвестиційну діяльність» зазначено: «Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, внаслідок якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект» [6].

Розвиток ринкових відносин обумовив необхідність переглянути тлумачення категорії «інвестиції» відповідно до нових умов. Характерними рисами ринкового підходу, що формується, до розуміння сутності інвестицій є:

- зв'язок інвестицій з одержанням доходу як мотиву інвестиційної діяльності;
- розгляд інвестицій у єдності двох сторін: ресурсів (капітальних цінностей) і вкладень (витрат);
- аналіз інвестицій не в статичній, а в динамічній формі, що дозволяє об'єднати в рамках категорії «інвестиції» ресурси, вкладення й віддачу вкладених коштів – як мотиву цього об'єднання;
- включення до складу об'єктів інвестування будь-яких вкладень, що дають економічний ефект.

З поняттям «інвестиції» тісно пов'язана інвестиційна діяльність. Інвестиційна діяльність є важливою умовою функціонування будь-якого підприємства. Терміну «інвестиційна діяльність» можна дати широке й вузьке тлумачення. У широкому значенні інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку. Подібне трактування міститься в Законі «Про інвестиційну діяльність»: під такою діяльністю розуміють сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій. У вузькому значенні інвестиційна діяльність, власне інвестування, є процесом перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення.

З проведеного дослідження можна зробити висновок, що інвестиції та інвестиційна діяльність завжди знаходяться в центрі уваги економічної думки. Питання про інвестиції актуальне для сучасної економіки, оскільки будь-яке підприємство формується і розвивається на основі фінансування в інвестиції, а інвестиційна діяльність визначає умови економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бланк, И.А. Основы финансового менеджмента. Т. 1. / И.А.Бланк. – К.: Эльга, Ника-центр, 1999. – 592 с.
2. Бурда, М. Макроэкономика / М.Бурда, Ч.Виплош. – СПб.: Судостроение, 1997. – 544 с.
3. Гитман, Л. Дж. Основы инвестирования / Л. Дж Гитман, М. Д. Джонк.; [пер. с англ. О.В. Буклемишев и др.]. – М.: Дело, 1999. – 991 с.

4. Денисенко, М. Можливості активізації інвестування в сучасних умовах / М. Денисенко // Економіка України. – 2002. – № 1. – С. 28-32.
5. Крупка, І. М. Макроекономічний аналіз інвестування у трансформаційній економіці України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.01.01 «Економічна теорія» / І. М. Крупка; ЛНУ. – Львів, 2004. – 29 с.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Михайлишин Н.П.

Бекер Наталія,
студентка групи РКзм-52

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ

Управління виробничими запасами повинно здійснюватись в рамках відкритої системи, яка характеризується взаємозв'язками із зовнішнім середовищем і має здатність пристосуватись до змін в ньому. В даний час увага промислових менеджерів до формування системи управління виробничими запасами підприємства привернута через ряд причин.

По-перше, тому що концентрація зусиль на підвищення ефективності окремих процесів постачання, виробництва чи реалізації – це тупиковий шлях. Так ефективна діяльність однієї із цих функцій може порушити рівновагу всієї балансової системи (зменшення запасів готової продукції не завжди вигідно для виробничих відділів, оскільки може бути зменшено продаж, у зв'язку з відсутністю запасу). Керуючий транспортом несе відповідальність за транспортні результати, тому він не зацікавлений в скороченні перевезень і отримання збитків від зниження транспортних тарифів.

По-друге, система управління є важливим конкурентним засобом і основою контролю над розподілом.

По-третє, розвиток науково – технічного прогресу прискорює консолідацію системи управління в єдине ціле (система обробки замовлень за допомогою комп'ютерів, організація бази даних і систем передачі інформації).